

DEPARTMENT OF
ECONOMICS AND
INTERNATIONAL ECONOMIC
RELATIONS

GLOBAL ECONOMY: MODERN PARADOXES AND CONTOURS OF THE FUTURE

International scientific and practical student
and young scientists conference

Economy

ODESA

01/11/2024

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

International Humanitarian University
Andres Bello Catholic University (Venezuela)
University of Monterrey (Mexico)
University of Illinois (USA)
University of Saskatchewan (Canada)
Khmelnitskyi National University
Cherkasy State Technological University
State institution «Institute of Market and Economic and Environmental
Research of the National Academy of Sciences of Ukraine»

«ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА: СУЧАСНІ ПАРАДОКСИ ТА КОНТУРИ МАЙБУТНЬОГО»

GLOBAL ECONOMY: MODERN PARADOXES AND CONTOURS OF THE FUTURE

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених
Міжнародний гуманітарний університет (Одеса)
1 листопада 2024 року

Tallinn
Teadmus

2024

логістичних провайдерів в напрямках зручності для споживача (передбачає інтуїтивно зрозумілий процес доставки вантажів), багатоканальності (можливість повного бачення всіх процесів, що відбуваються в ланцюжку постачання), масштабованості (можливість зміни потужностей, залежно від потреб ланцюжка поставок і поточних цілей), доступність (можливість миттєвого доступу до відповідних даних для підвищення продуктивності діяльності).

Особливу увагу сучасні провайдери логістичних послуг приділяють очікуванням споживачів, що є доволі динамічними з огляду на прогрес в технологіях і впливу великих гравців електронної комерції. Зокрема, у 2023 році 48% міжнародних споживачів надавали перевагу швидшій доставці, а не дешевшим варіантам, що відображає значну зміну очікувань [2]. Як відповідь на такі очікування великі провайдери логістичних послуг, зокрема, «Amazon», відреагували на запити споживачів можливостями доставки день у день. Така реакція бізнесу на мінливі вимоги споживачів шляхом підвищення швидкості, прозорості, гнучкості та стабільності у доставці, сприятимуть більшій лояльності та задоволенню клієнтів, та, зрештою, зростанню ефективності надання логістичних послуг.

Високий рівень гнучкості сучасних логістичних компаній можна пояснити відповіддю на кризові явища у світовому господарстві. Зокрема, внаслідок глобальної пандемії COVID-19 відбулись суттєві зміни в ланцюжках поставок, різке зростання вартості доставки, зростання обсягів електронної комерції, певне реформування галузі в бік зростання стійкості логістичних компаній.

В сучасних реаліях розгортання військових дій на європейському континенті, внаслідок повномасштабного вторгнення в Україну, слід виокремити наступні наслідки для діяльності логістичних компаній. Так, закриття кордонів, зміна маршрутів під час доставки вантажів, зростання вартості транспортування, підвищення рівня ризиків пошкодження або втрати вантажів, проблеми з управлінням запасами на тлі перебоїв у ланцюгах постачання доволі сильно вплинули на логістику доставки вантажів.

Таким чином, сучасна логістика, під впливом технологічного прогресу та геополітичних змін, трансформується в гнучку та адаптивну систему, реагуючи на мінливі потреби клієнтів та глобальні виклики.

Список використаних джерел:

1. 6 Logistics and Supply Chain Trends To Watch in 2024. URL: <https://www.trinetix.com/insights/logistics-and-supply-chain-trends-2024> (дата звернення: 20.10.2024)
2. Consumer Delivery Expectations: Consumers Prefer Faster Over Cheaper Delivery. Веб-сайт. URL: <https://ecommercedb.com/insights/ecommerce-delivery-expectations-2023-speed-beats-price/4635> (дата звернення: 21.10.2024)
3. Explore the Top 10 Logistics Trends in 2025. Веб-сайт. URL: <https://www.startus-insights.com/innovators-guide/top-10-logistics-industry-trends-innovations-in-2021/> (дата звернення: 20.10.2024)

Познанська С.О.,

здобувачка 3 курсу спеціальності «Облік та оподаткування»,

Одеський національний економічний університет

Артюх О.В.,

д.е.н., проф., професор кафедри

бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту

Одеського національного економічного університету

АВТОМАТИЗАЦІЯ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ: ОГЛЯД ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ

Автоматизація податкового контролю стає все більш актуальною темою в сучасному світі. З розвитком технологій, таких як штучний інтелект, машинне навчання та блокчейн, держави отримують нові інструменти для покращення ефективності та прозорості податкової системи. В Україні, як і в інших країнах, автоматизація податкового нагляду може стати ключовим фактором для боротьби з тіньовою економікою та збільшення податкових надходжень [3, с. 87].

Однією з найбільш перспективних технологій в області контролю за оподаткуванням є штучний інтелект (ШІ) та машинне навчання. ШІ дозволяє аналізувати великі обсяги даних та виявляти аномалії, що може бути корисним для виявлення випадків ухилення від сплати податків. Наприклад, у Великій Британії, HM Revenue & Customs (HMRC) використовує штучний інтелект для аналізу великих обсягів даних та виявлення аномалій. Це дозволяє виявляти можливі випадки ухилення від сплати податків та покращує ефективність податкового контролю. За даними HMRC, у 2022 році використання ШІ дозволило збільшити виявлення випадків ухилення від сплати податків на 20%.

Ще однією перспективною технологією є блокчейн. В Естонії, наприклад, блокчейн – технологія використовується для забезпечення прозорості та безпеки податкових записів. Це дозволяє зменшити ризик фальсифікації даних та забезпечити довіру до системи. За даними естонського уряду, використання блокчейн-технології дозволило зменшити випадки фальсифікації податкових записів у 2021-2023 рр. на 30% [2, с. 198].

Аналітика великих даних також є важливою технологією в області податкового нагляду. В США, Internal Revenue Service (IRS) використовує аналітику великих даних для виявлення шаблонів поведінки, що можуть вказувати на ухилення від сплати податків. Це дозволяє швидко та ефективно виявляти випадки ухилення від сплати податків та покращує ефективність податкового контролю. За даними IRS, використання аналітики великих даних дозволило збільшити виявлення випадків ухилення від сплати податків на 25% за 2022-2024 роки.

Для порівняння технологій в податковому контролі розглянемо їх переваги та недоліки (табл. 1).

Таблиця 1

Порівняння технологій в податковому контролі

Технологія	Переваги	Недоліки	Приклад країн
Штучний інтелект	Висока точність виявлення аномалій	Високі витрати на впровадження	Велика Британія
Блокчейн	Висока прозорість та безпека даних	Потребує значних обчислювальних ресурсів	Естонія
Аналітика великих даних	Швидкий аналіз великих обсягів даних	Потребує кваліфікованих спеціалістів	США

Джерело: побудовано автором на основі [1, с. 26-28]

Аналізуючи дані табл. 1, можна зазначити, що штучний інтелект має високу точність виявлення аномалій, але потребує значних витрат на впровадження, зокрема інвестицій у розробку та навчання моделей. Однак ці витрати можуть компенсуватись за рахунок збільшення податкових надходжень. Блокчейн забезпечує прозорість і безпеку даних, але потребує значних обчислювальних ресурсів. Ці інвестиції виправдовуються зменшенням ризику фальсифікації даних та підвищенням довіри до системи. Аналітика великих даних дозволяє швидко обробляти інформацію, але потребує кваліфікованих спеціалістів. Швидкий аналіз допомагає виявляти ухилення від сплати податків на ранніх стадіях та запобігати їм.

В Україні активно впроваджуються сучасні технології адміністрування податків, що спрощує взаємодію платників податків з податковими органами та підвищує рівень дотримання податкових законів. Ці ініціативи сприяють покращенню фінансової дисципліни та збільшенню надходжень до бюджету країни.

Український централізований реєстр платників податків містить інформацію про всіх суб'єктів господарювання та фізичних осіб, які здійснюють платежі. Цей реєстр має такі основні цілі та переваги: прозорість, запобігання шахрайству, ефективність адміністрування, оптимізація податкових процедур та зручність для платників податків. Електронний реєстр сприяє покращенню податкового адміністрування, підвищує прозорість системи та дозволяє уникнути податкових порушень [4, с. 53].

Україна також розвиває онлайн-платформи для сплати податків і платежів, що дозволяє платникам податків зручно та безпечно робити платежі через Інтернет. Система захищена високим рівнем безпеки, а транзакції можна виконувати за допомогою різних методів оплати, таких як банківські картки та електронні гаманці. Розвиток онлайн-платформ є важливим кроком у напрямку спрощення та зручності для платників податків. Такі платформи мають кілька переваг: зручність і доступність, безпека, різноманітність методів оплати, ефективність та економія часу.

Податкова служба використовує програмні рішення для проведення електронних аудитів та перевірок платників податків. Електронний аудит включає аналіз фінансової звітності та операцій платників податків за допомогою різноманітних аналітичних інструментів, що спрощує та прискорює процес аудиту та зменшує обсяг бюрократичних процедур. Автоматизовані системи аналізу даних допомагають виявити невідповідності та порушення в податковій звітності, роблячи електронний аудит важливим компонентом сучасної податкової системи.

Використання штучного інтелекту (ШІ) та автоматизованих систем дозволяє податковим органам автоматизувати багато рутинних процесів, таких як перевірка податкової звітності, виявлення податкових порушень та нагляд за платниками податків. ШІ також застосовується для прогнозування податкових надходжень та оптимізації податкових стратегій.

Інструменти, які підкреслюють значимість штучного інтелекту (ШІ) та автоматизації в сфері адміністрування податків:

1. Автоматизована перевірка податкової звітності (ШІ може виявляти помилки та аномалії, забезпечуючи точність податкової звітності);
2. Виявлення податкових порушень (ШІ аналізує великі обсяги даних, виявляючи ознаки податкових порушень та ухилення);
3. Самообслуговування для платників податків (ШІ може створювати системи самообслуговування, надаючи відповіді на запитання щодо податкових обов'язків);
4. Автоматизація податкової аналітики (ШІ підвищує ефективність аналітичних операцій, дозволяючи податковим органам приймати більш обґрунтовані рішення);
5. Оптимізація податкових стратегій (ШІ аналізує різні податкові стратегії та надає рекомендації для бізнесів та фізичних осіб) [3, с. 90-91].

Висновок. Отже, автоматизація податкового контролю відкриває нові горизонти для України, запозичуючи успішний зарубіжний досвід. Впровадження штучного інтелекту та аналітики великих даних дозволяє швидше та ефективніше виявляти податкові порушення, збільшуючи надходження до бюджету. Блокчейн-технології забезпечують прозорість та безпеку податкових записів, зменшуючи тіньову економіку. Онлайн-платформи для сплати податків роблять процес зручнішим та безпечнішим для громадян та бізнесу.

Зарубіжні країни вже демонструють значні успіхи у цих напрямках. У Європі блокчейн-технології впроваджуються для забезпечення прозорості та безпеки податкових операцій.

Для України автоматизація податкового контролю має не лише економічне, але й соціальне значення. Вона підвищує довіру громадян до податкової системи, роблячи її більш прозорою та справедливою. Крім того, автоматизація звільняє ресурси податкових органів, дозволяючи їм зосередитися на більш складних та стратегічних завданнях. У майбутньому Україна може стати лідером у регіоні завдяки інноваційним рішенням у сфері податкового адміністрування. Впровадження сучасних технологій не лише покращить фінансову стабільність країни, але й сприятиме розвитку цифрової економіки та підвищенню конкурентоспроможності на міжнародній

арені. Таким чином, автоматизація податкового контролю є ключовим елементом модернізації та прогресу України.

Список використаних джерел:

1. Вакулик Д. А. Цифрові тренди у сфері оподаткування: зарубіжний досвід та перспективи для України. *Collection of scientific papers «SCIENTIA»*. 2022. С. 25–29.
2. Марченко Л. Перспективи використання цифрових технологій в оподаткуванні в Україні. *Інноваційне підприємництво: стан та перспективи розвитку* : Зб. матеріалів VII Всеукр. науково-практ. конф., м. Київ, 30 трав. 2022 р. С. 196–199.
3. Мединська Т. В., Олійник Н. Р., Васишин С. А. Сучасні технології адміністрування податків і платежів: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Herald of Lviv university of trade and economics economic sciences*. 2024. № 75. С. 86–94. URL: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2024-75-12> (дата звернення: 21.10.2024).
4. Цюцяк А., Цюцяк І., Цюцяк В. Цифровізація податкової системи: сучасний стан, проблеми та перспективи. *Галицький економічний вісник*. 2023. Т. 83, № 4. С. 48–55. URL: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.04.048 (дата звернення: 21.10.2024).

Саврей К. М.,

здобувачка 4 курсу спеціальності

«Фінанси, банківська справа та страхування»,

Одеський національний економічний університет

Семенова В. Г.,

д.е.н., професор, професор кафедри економіки

підприємства та організації підприємницької діяльності,

Одеський національний економічний університет

ДЕРЖАВНЕ ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙ

Державне фінансування інновацій в Україні здійснюється через комплекс програм та ініціатив, які спрямовані на заохочення розвитку наукових та технологічних досліджень, а також залучення інновацій до комерційної діяльності. В це все входить фінансування науково-дослідних проектів, підтримку стартапів та залучення інвестицій у ключові галузі національної економіки.

Системи державного фінансування можна розділити таким чином:

Пряме фінансування, тобто коли держава виділяє кошти на підтримку окремим науковим та інноваційним проектам у вигляді грантів або бюджетного фінансування. Це може бути фінансування університетів, науково-дослідних установ та науковців.

Державні субсидії та стимули для підприємств. Завдяки податковим пільгам, наданням кредитних гарантій та інвестиційних бонусів держава допомагає розвитку в країні підприємств з інноваційним підходом.

Фінансування через державні фонди та програми. В Україні функціонує декілька державних фондів, зокрема Фонд розвитку інновацій, Національний фонд досліджень, які спеціалізуються на підтримці інноваційних проектів.

Ukrainian Startup Fund (Український фонд стартапів (офіційна назва Фонд Розвитку Інновацій)) – це державний фонд, місією якого є підтримка зростання та створення в Україні технологічних стартапів на ранній стадії розвитку з метою підвищення їх глобальної конкурентоспроможності [2].

Результатами діяльності фонду на 1 березня 2023 року є 3700 оброблених заявок, 160 млн. грн. становить сума наданих грантів та профінансовано 229 стартапів. Сьогодні на сайті фонду зазначено, що вже більше 380 стартапів отримали фінансування та сума наданих грантів становить 8,7 млн. доларів [3].